

Toimielin	Ylä-Savon ympäristölautakunta
Paikka	Kokoushuone, Riistakatu 5 B, 3.krs, Iisalmi
Aika	12.12.2024 klo 10:00 - 11:57
Keskeytykset	-
Läsnä olleet jäsenet	Kyllönen Eero, puheenjohtaja Korolainen Kauko Piippo Tiina Savolainen Lassi Toppinen Elise Kekkonen Anne, M. Sorosen varajäsen
Poissa	Repo Heikki Soronen Mari
Muut läsnäolijat	Veteli Martti, esittelijä Heikkinen Aili, esittelijä Kauppinen Helli, sihteeri Nissinen Kari, toimialajohtaja Partanen Juha, läsnäolo-oikeutettu
Asiat	§:t 109 - 120
Pöytäkirjan liitteineen ovat tarkastaneet ja sähköisesti allekirjoittaneet	12.12.2024 Puheenjohtaja Eero Kyllönen Sihteeri Helli Kauppinen Pöytäkirjantarkastaja Elise Toppinen Pöytäkirjantarkastaja Kauko Korolainen
Nähtävilläolo	Pöytäkirja on laitettu nähtäville Iisalmen kaupungin verkkosivuille 13.12.2024 Pöytäkirjojen haku (iisalmi.fi)

109 § Kokouksen järjestäytyminen	1
110 § Maa-aineslupa kalliokiviaineksen ottotoimintaan, Kaatopaikan kallioalue, Destia Oy, Iisalmi	2
111 § Maa-aineslupa soran ja hiekan ottotoimintaan, Poskirinteen sora-alue, Destia Oy, Sonkajärvi	4
112 § Ympäristölupa eläinsuojalle, Peltomäen tila, Pielavesi	6
113 § Ympäristölupa eläinsuojalle, Sarkala-tila, Iisalmi	8
114 § Ympäristönsuojeluviranomaisen valvontasuunnitelma vuosille 2025 - 2027	10
115 § Asiakasmaksut 2025 ympäristöterveys ja ympäristönsuojelu	12
116 § Kunnaneläinlääkäreiden toimenpidepalkkioiden vahvistaminen vuodelle 2025	14
117 § Ympäristöterveydenhuollon valvontasuunnitelma 2025-2028	16
118 § Lausunto Metsärinteen tuulivoimaosayleiskaavan kaavaehdotuksesta	19
119 § Otto-oikeuden alaiset päätökset	22
120 § Tiedoksiannot ja ajankohtaiset asiat	23
Muutoksenhakuohjeet	25

109 § Kokouksen järjestäytyminen

Ylä-Savon ympäristölautakunta 12.12.2024 § 109

Puheenjohtajan päätösehdotus

Ylä-Savon ympäristölautakunta toteaa kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Todetaan esteellisyydet.

Lautakunta valitsee pöytäkirjantarkastajiksi Elise Toppisen ja Kauko Korolaisen sekä varatarkastajiksi Tiina Piipon.

Päätös

Hyväksyttiin.

Ylä-Savon ympäristölautakunta päätti yksimielisesti esittelijän ehdotuksesta ottaa käsiteltäväkseen hallintosäännön 84 §:n mukaisesti yhden lisäasian, § 118 Lausunto Metsärinteen tuulivoimaosayleiskaavan kaavaehdotuksesta. Näin ollen kokouksen työjärjestys muuttuu siten, että § 119 otto-oikeuden alaiset päätökset ja § 120 tiedoksiannot ja ajankohtaiset asiat

Valmistelu

Hallintosääntö 75 §

Kokouskutsu ja esityslista lähetetään sähköisesti vähintään neljä päivää ennen kokousta.

Toimielin on päätösvaltainen, kun enemmän kuin puolet jäsenistä on läsnä.

Jäsen ilmoittaa esteellisyytensä ja perusteen kokouksen järjestäytymisessä ja ennen asian käsittelyä.

Muutoksenhaku

1A. Päätöksestä ei saa tehdä valitusta tai oikaisuvaatimusta, koska päätös koskee valmistelua tai täytäntöönpanoa, kuntalaki 136 §.

Otto-oikeus

Ei otto-oikeutta.

Asianro IIS/855/11.01.00.06/2023

110 § Maa-aineslupa kalliokiviaineksen ottotoimintaan, Kaatopaikan kallioalue, Destia Oy, Iisalmi

Ylä-Savon ympäristölautakunta 12.12.2024 § 110

Ympäristöjohtajan päätösehdotus

Ylä-Savon ympäristölautakunta myöntää Destia Oy:lle maa-aineslain 4 §:n mukaisen luvan maa-ainesten ottoon tilalla Tontti (kiinteistötunnus 140-12-10-2) liitteen 1 mukaisesti.

Toiminnalle myönnetään myös maa-aineslain 21 §:n mukainen toiminnanaloittamisoikeus muutoksenhausta huolimatta.

Päätös

Hyväksyttiin.

Valmistelu

Ympäristönsuojelutarkastaja Tiina Hujanen, p. 040 017 3345

Destia Oy hakee maa-aineksen ottolupaa kalliokiviaineksen ottamistoimintaan Kaatopaikan maa-ainesalueelle 10 vuodeksi 135 000 m³tr määrälle, vuotuisen ottomäärän ollessa noin 13 500 m³tr.

Hakemus sisältää myös MAL 21 §:n mukaisen hakemuksen toiminnan aloittamisesta ennen päätöksen lainvoimaiseksi tuloa.

Muutoksenhaku

12. Valitus maa-ainesluvasta

Otto-oikeus

Ei otto-oikeutta.

Toimenpiteet, otteet

Destia Oy
Pohjois-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus/Y-vastuualue
Iisalmen kaupunginhallitus
Iisalmen kaupungin kaavoitus
Iisalmen kaupungin ympäristönsuojelupalvelut/Iisalmen toimisto

Iisalmen kaupungin ympäristöterveyspalvelut/Iisalmen toimisto

Liitteet

Maa-aineslupa

Oheisaineisto

Sijaintikartta

Asianro IIS/596/11.01.00.06/2023

111 § Maa-aineslupa soran ja hiekan ottotoimintaan, Poskirinteen sora-alue, Destia Oy, Sonkajärvi

Ylä-Savon ympäristölautakunta 12.12.2024 § 111

Ympäristöjohtajan päätösehdotus

Ylä-Savon ympäristölautakunta myöntää liitteen 2 mukaisesti Destia Oy:lle maa-aineslain 4 §:n mukaisen luvan maa-ainesten ottoon tilalla Poskirinteen sora-alue (762-415-7-36). Toiminnalle myönnetään myös maa-aineslain 21 §:n mukainen toiminnan aloittamisoikeus muutoksenhausta huolimatta.

Päätös

Hyväksyttiin.

Valmistelu

Ympäristönsuojelutarkastaja Maarit Walta, p. 040 014 4453

Destia Oy hakee maa-aineksen ottolupaa hiekan ja soran ottamistoimintaan Poskirinteen sora-alueelle (762-415-7-36) 15 vuodeksi 100 000 m³ määrälle, vuotuisen ottomäärän ollessa noin 6 667 m³. Alueella on toistaiseksi voimassa oleva ympäristölupa soran murskaukselle. Tilan omistaa Destia Oy. Kyseessä on olemassa oleva toiminta. Hakemus sisältää myös MAL 21 §:n mukaisen hakemuksen toiminnan aloittamisesta ennen päätöksen lainvoimaiseksi tuloa.

Muutoksenhaku

13. Hallintovalitus Vaasan hallinto-oikeudelle

Otto-oikeus

Ei otto-oikeutta.

Toimenpiteet, otteet

Destia Oy
Kuopion kaupungin kulttuurihistoriallinen museo
Pohjois-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus/Y-vastuualue
Sonkajärven kunnanhallitus
Iisalmen kaupungin ympäristönsuojelupalvelut/ Iisalmen toimisto
Iisalmen kaupungin ympäristöterveyspalvelut/ Iisalmen toimisto

Liitteet

Maa-aineslupa

Oheisaineisto

Sijaintikartta

Asianro IIS/591/11.01.00.01/2024

112 § Ympäristölupa eläinsuojalle, Peltomäen tila, Pielavesi

Ylä-Savon ympäristölautakunta 12.12.2024 § 112

Ympäristöjohtajan päätösehdotus

Ylä-Savon ympäristölautakunta myöntää ympäristönsuojelulain 29 §:n mukaisen ympäristöluvan eläinsuojan toiminnan olennaiseen muuttamiseen Pielaveden kunnan Lampaanjärven kylässä Peltomäen tilalla (kiinteistötunnus 595-411-14-33) liitteen 3 mukaisesti.

Tämä päätös kumoaa Ylä-Savon SOTE kuntayhtymän ympäristölautakunnan 17.10.2019 § 107 myöntämän ilmoituspäätöksen.

Päätös

Hyväksyttiin.

Valmistelu

Ympäristönsuojelutarkastaja Tiina Hujanen, p. 040 017 3345

Pielaveden Peltomäen tilalla kasvatetaan sonnikarjaa. Tilalla on nykyisellään 12 - 24 kk ikäistä lihanautaa 132 kpl, 6 - 12 kk ikäistä lihanautaa 132 kpl ja alle 6 kk ikäistä nautaa 137 kpl. Tilalle on tarkoitus lisätä lihakarjanmäärää ja rakentaa kaksi uutta eläinsuojaa loppukasvatettaville sonneille. Välikasvattamoon tulee 150 vasikkaa iältään 2 - 6 kk ja loppukasvattamoon 200 eläintä iältään 6 - 20 kk. Lisäksi tilalle rakennetaan uusi 2008 m³ kokoinen lietesäiliö. Uusien rakennuksien rakentaminen on tarkoitus aloittaa vuonna 2025. Uusissa ja entisessä kasvattamossa olisi laajennuksen jälkeen 250 kpl 12 - 20 kk nautoja, 250 kpl 6-12 kk nautoja ja 250 alle 6 kk nautaa.

Muutoksenhaku

13. Hallintovalitus Vaasan hallinto-oikeudelle

Otto-oikeus

Ei otto-oikeutta.

Toimenpiteet, otteet

Toiminnanharjoittaja

Pohjois-Savon ELY-keskus, Ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue

Pohjois-Savon ELY -keskus, Maaseutuelinkeinot-vastuualue
Pielaveden kunnanhallitus
Pielaveden kunnan rakennusvalvontaviranomainen
Pielaveden kunnan terveydensuojeluviranomainen
Pohjois-Savon pelastuslaitos
Ympäristönsuojelun tehtäväalue/Pielaveden toimipiste

Liitteet

Ympäristölupa

Oheisaineisto

Sijaintikartta

Asianro IIS/527/11.01.00.01/2024

113 § Ympäristölupa eläinsuojalle, Sarkala-tila, Iisalmi

Ylä-Savon ympäristölautakunta 12.12.2024 § 113

Ympäristöjohtajan päätösehdotus

Ylä-Savon ympäristölautakunta myöntää Janne Pietikäiselle ympäristönsuojelulain 29 §:n mukaisen ympäristöluvan muutoksen eläinsuojan toiminnan olennaiseen muuttamiseen Iisalmen kaupungin tilalla Sarkala (140-425-46-1) liitteen 4 mukaisesti.

Tämä päätös kumoaa Ylä-Savon SOTE kuntayhtymän ympäristölautakunnan 11.5.2017 §36 myöntämän ympäristöluvan.

Päätös

Hyväksyttiin.

Valmistelu

Ympäristönsuojelutarkastaja Maarit Walta, p. 040 014 4453

Janne Pietikäisen Sarkala (kiinteistörek.nro 140-425-46-1)-tilalla olevaa lihakarjan kasvatusta laajennetaan rakentamalla uusi eläinsuoja, lietesäiliö ja rehusiilot. Olemassa olevaa eläinsuojaa ei muuteta. Eläinsuoja on Iisalmessa Ulmalan kylällä. Laajennuksen jälkeen tilan eläinmäärä on yhteensä 532 eläinpaikkaa eli 2421 eläinyksikköä. Eläinmäärä kasvaa 64 % eläinyksiköissä laskettuna.

Muutoksenhaku

13. Hallintovalitus Vaasan hallinto-oikeudelle

Otto-oikeus

Ei otto-oikeutta.

Toimenpiteet, otteet

Toiminnanharjoittaja

Pohjois-Savon ELY-keskus, Ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue

Pohjois-Savon ELY -keskus, Maaseutuelinkeinot-vastuualue

Iisalmen kaupunginhallitus

Iisalmen kaupungin rakennusvalvontaviranomainen

Pohjois-Savon pelastuslaitos
Iisalmen kaupungin ympäristöterveyspalvelut / Iisalmen toimisto
Iisalmen kaupungin ympäristönsuojepalvelut / Iisalmen toimisto

Liitteet

Ympäristölupa

Oheisaineisto

Sijaintikartta

Asianro IIS/99/11.00.06.00/2023

114 § Ympäristönsuojeluviranomaisen valvontasuunnitelma vuosille 2025 - 2027

Ylä-Savon ympäristölautakunta 12.12.2024 § 114

Ympäristöjohtajan päätösehdotus

Ylä-Savon ympäristölautakunta hyväksyy liitteenä olevan ympäristönsuojelun valvontasuunnitelman vuosille 2025 - 2027.

Päätös

Hyväksyttiin.

Valmistelu

Ympäristönsuojelutarkastaja Tiina Hujanen, p. 040 017 3345

Ympäristönsuojelulain (YSL 527/2014) 168 §:n mukaan kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen on laadittava alueelleen ympäristönsuojelulain mukaista säännöllistä valvontaa varten valvontasuunnitelma. Valvontasuunnitelmassa on oltava tiedot alueen ympäristöoloista ja pilaantumisen vaaraa aiheuttavista toiminnoista sekä käytettävissä olevista valvonnan voimavaroista ja keinoista. Suunnitelmassa kuvataan tämän lisäksi valvonnan järjestäminen ja riskiarvioinnin perusteet sekä valvonnasta vastaavien viranomaisten yhteistyö. Valvontasuunnitelma on julkinen asiakirja, josta ympäristölautakunta tekee päätöksen. Ympäristönsuojelun valvontasuunnitelma vuosille 2025 - 2027 on päivitetty versio aiemmasta valvontasuunnitelmasta.

Muutoksenhaku

1A. Päätöksestä ei saa tehdä valitusta tai oikaisuvaatimusta, koska päätös koskee valmistelua tai täytäntöönpanoa, kuntalaki 136 §.

Otto-oikeus

Ei otto-oikeutta.

Toimenpiteet, otteet

Ympäristöjohtaja
Ympäristönsuojelutarkastajat

Liitteet

Valvontasuunnitelma vuosille 2025 - 2027

Asianro IIS/23/02.05.00.00/2023

115 § Asiakasmaksut 2025 ympäristöterveys ja ympäristönsuojelu

Ylä-Savon ympäristölautakunta 12.12.2024 § 115

Ympäristöjohtajan / Ympäristöterveydenhuollon päällikön päätösehdotus

Ylä-Savon ympäristölautakunta hyväksyy liitteen mukaisesti asiakasmaksut 2025 ympäristöterveys ja ympäristönsuojelu.
Uudet asiakasmaksut tulevat voimaan 1.1.2025.

Päätös

Ympäristöterveydenhuollon päällikkö teki kokouksessa päätösehdotukseen seuraavan lisäyksen: asiakasmaksuihin 2025 lisätään Ylä-Savon kunnaneläinlääkäreiden vastaanottojen klinikkamaksuihin pitoshoidon kertamaksu 5 €.

Ympäristöjohtaja teki kokouksessa päätösehdotukseen seuraavan lisäyksen: asiakasmaksuihin 2025 kohtaan 2.2.3.1 lisätään luennon lisäksi myös luentomateriaalin valmisteluaika laskutetaan.

Ympäristöjohtajan / ympäristöterveydenhuollon päällikön päätösehdotus hyväksyttiin lisäyksineen.

Valmistelu

Ympäristöjohtaja Martti Veteli, p. 040 027 1193 ja ympäristöterveydenhuollon päällikkö Aili Heikkinen, p. 040 014 4450

Iisalmen kaupungin hallintosäännön 16 luvun 67 §:n mukaan Ylä-Savon ympäristölautakunta päättää maksuista sekä niiden yksityiskohtaisista perusteista.

Ympäristönsuojelun ja ympäristöterveydenhuollon asiakasmaksujen tuntihintaa on edellisen kerran tarkistettu vuonna 2024, jolloin tuntihinta nousi 55 eurosta 60 euroon.

Ympäristönsuojeluviranomaisen maksut perustuvat luvan, ilmoituksen tai muun asian käsittelyn keskimääräiseen omakustannusarvoon, joka sisältää asian käsittelystä viranomaiselle aiheutuneet kokonaiskustannukset.

Kokonaiskustannuksiin kuuluvat asian käsittelystä aiheutuvien erilliskustannusten lisäksi käsittelyn aiheuttama osuus hallinto-, toimitila- ja pääomakustannuksista sekä muista viranomaisen yhteiskustannuksista.

Kokonaiskustannuksiin kuuluvat lisäksi asianosaisten kuulemisesta sekä hakemuksen ja päätöksen tiedottamisesta aiheutuvat kulut lukuun ottamatta lehtikuulutusten kustannuksia ja aineiston sähköiseen muotoon muuttamisen kustannuksia. Hakemuksesta ja päätöksestä sanomalehdessä julkaistavien kuulutusten kustannukset peritään todellisten kulujen perusteella.

Terveysvalvonnassa maksut perustuvat valvonnasta, tarkastuksesta ja näytteenotosta viranomaiselle aiheutuneiden kokonaiskustannusten määrään. Kokonaiskustannuksiin kuuluvat tehtävän hoitamisesta aiheutuvat toimintamenot, korot ja poistot sekä osuus hallintokustannuksista.

Tarkemmat maksujen määräytymisperusteet on ilmoitettu liitteessä Asiakasmaksut 2025 ympäristöterveys ja ympäristönsuojelu.

Kokonaiskustannusten nousun vuoksi asiakasmaksujen tuntihintaa esitetään nostettavaksi 60 eurosta 70 euroon. Lisäksi asiakasmaksuihin on tehty vähäisiä muita päivityksiä.

Muutoksenhaku

2. Oikaisuvaatimus

Otto-oikeus

Ei otto-oikeutta.

Toimenpiteet, otteet

Talousjohtaja

Liitteet

Asiakasmaksut 2025, ympäristöterveys ja ympäristönsuojelu

Asianro IIS/776/01.02.00.00/2023

116 § Kunnaneläinlääkäreiden toimenpidepalkkioiden vahvistaminen vuodelle 2025

Ylä-Savon ympäristölautakunta 12.12.2024 § 116

Ympäristöterveydenhuollon päällikön päätösehdotus

Ylä-Savon ympäristölautakunta vahvistaa kunnaneläinlääkäreiden eläinlääkintähuoltolain 19 § mukaiset palkkioiden enimmäismäärät vuodelle 2025 liitteen mukaisesti (salassa pidettävä, julkisuuslaki 621/1999 24 § 1mom. 23 kohta).

Päätös

Hyväksyttiin.

Valmistelu

Ympäristöterveydenhuollon päällikkö Aili Heikkinen, p. 040 014 4450

Kunnaneläinlääkäreiden eläke määräytyy kunnan maksaman virkapalkan lisäksi toimenpidepalkkioista, jotka eläinlääkäri perii eläinten omistajilta ja haltijoilta. Kunnan tulee vahvistaa kalenterivuoden loppuun mennessä kullekin eläinlääkärille toimenpidepalkkioiden määrä seuraavaksi vuodeksi. Vahvistettujen toimenpidemaksujen mukaan määräytyvät työnantajan ja palkansaajan eläkemaksut.

Vuoden 2025 eläkepalkan perustaksi hyväksyttävien palkkioiden enimmäismäärä on 55 792,32 euroa.

Päätökset eläinlääkäreiden toimenpidepalkkioiden määrästä on tehtävä 31.12.2024 mennessä. Vahvistettu palkkioiden kokonaismäärä tulee olla oikeassa suhteessa virkatyöstä saatuihin eläinlääkintähuoltolain 19 §:n mukaisiin palkkioihin. Osa-aikatyötä tekevien eläinlääkäreiden toimenpidepalkkioiden määrä tulee olla suhteessa tehtyyn työaikaan. Vahvistettava palkkio on työajan suhteessa laskettu osuus siitä toimenpidepalkkiosta, joka henkilölle olisi kokoaikatyötä tehdessä vahvistettu. Vahvistuspäätöksessä palkkioiden enimmäismäärä on ilmoitettava eläkelaitokselle eläinlääkäreittäin. Päätöksessä tulee olla tieto siitä, mitä palkkioiden määrää käytetään viikonloppu ym. päivystäjille, jotka eivät ole vakituksessa virassa. Sijaisten ja ulkopuolisten päivystäjien palkkioiden määrä voidaan vahvistaa vuosipalkkiona tai päiväpalkkiona.

Yhteispäivystyksessä olevien eläinlääkäreiden palkkiot vahvistaa ja ilmoittaa

vain se työnantaja, jonka virassa eläinlääkäri on. Vahvistuspäätöksessä tai liitteessä on ilmoitettava, mitkä kunnat kuuluvat päivystysrenkaaseen sekä mistä lukien kunta on kuulunut päivystysrenkaaseen. Iisalmi, Kiuruvesi, Sonkajärvi ja Vieremä ovat kuuluneet samaan päivystysrenkaaseen vuoden 2004 alusta lähtien. Vuoden 2023 alusta alkaen kunnaneläinlääkäreiden työnantajana on toiminut Iisalmen kaupunki.

Muutoksenhaku

2. Oikaisuvaatimus

Otto-oikeus

Ei otto-oikeutta.

Toimenpiteet, otteet

Palkanlaskenta

Kunnaneläinlääkärit

Liitteet

Kunnaneläinlääkäreiden toimenpidepalkkiot 2025

Asianro IIS/187/11.00.06.00/2023

117 § Ympäristöterveydenhuollon valvontasuunnitelma 2025-2028

Ylä-Savon ympäristölautakunta 12.12.2024 § 117

Ympäristöterveydenhuollon päällikön päätösehdotus

Ylä-Savon ympäristölautakunta hyväksyy ympäristöterveydenhuollon valvontasuunnitelman 2025-2028 ja toimittaa sen Itä-Suomen aluehallintovirastolle vuoden 2024 loppuun mennessä.

Päätös

Hyväksyttiin.

Valmistelu

Ympäristöterveydenhuollon päällikkö Aili Heikkinen, p. 040 014 4450

Ympäristöterveydenhuollon yhteisessä valtakunnallisessa valvontaohjelmassa on alkanut uusi ohjelmakausi. Iisalmen kaupungin ympäristöterveydenhuollon valvontasuunnitelma on laadittu uuden ohjelmakauden mukaisesti vuosille 2025 - 2028. Valvontasuunnitelma päivitetään vuosittain aina seuraavaa vuotta tarkentaen ja se on toimitettava Itä-Suomen aluehallintovirastolle.

Ympäristöterveydenhuollolla tarkoitetaan yksilön ja hänen elinympäristönsä terveydensuojelua. Terveystenhuoltolain (1326/2010) 21 §:n mukaan ympäristöterveydenhuollon lakeja ovat terveydensuojelulaki (763/1994), elintarvikelaki (297/2021), tupakkalaki (549/2016) ja eläinlääkintähuoltolaki (765/2009). Ympäristöterveydenhuollon lainsäädännön tavoitteena on edistää ja valvoa elinympäristön ja yksilön terveyttä ja turvallisuutta sekä eläinten terveyttä ja hyvinvointia.

Ympäristöterveydenhuollon valtakunnallisessa valvontaohjelmassa ohjelmakauden 2025 - 2028 teemana on vaikuttava valvonta ja ydintehtävät. Teemaa voidaan edistää seuraavia tavoitteita toteuttamalla:

- tietoperusteinen valvonta
- osaaminen
- varautuminen

Valvontaohjelmien ja -suunnitelmien avulla on tarkoitus kehittää ja parantaa valvontatyön suunnitelmallisuutta ja laatua. Suunnitelmallinen valvonta on maksullista toimijoille.

Ympäristöterveydenhuollon valvontasuunnitelma on laadittu keskusvirastojen

ohjeiden mukaan. Ympäristöterveydenhuollon valvontasuunnitelma sisältää mm. suunnittelun tavoitteet, henkilöstön ja voimavarat, koulutussuunnitelman, periaatteet viestinnästä, varautumisesta ja epidemioiden selvittämisestä sekä suunnitelman toteutumisen arvioinnin periaatteita. Suunnitelma sisältää elintarvikevalvonnan, terveydensuojelun, tupakka- ja nikotiinivalmisteiden sekä eläinlääkintähuollon valvontasuunnitelmat.

Iisalmen kaupunki on tehnyt yhteistoimintasopimuksen Kiuruveden kaupungin sekä Sonkajärven ja Vieremän kuntien kanssa ympäristönsuojelun ja ympäristöterveydenhuollon palvelujen järjestämisestä vastuukuntamallin mukaisesti. Ympäristöterveydenhuollon viranomaislautakuntana toimii Ylä-Savon ympäristölautakunta.

Kaikissa yhteistoiminta-alueen kunnissa on asianmukaiset eläinlääkintähuollon tilat. Eläinlääkintähuollossa on praktiikassa 12 kunnaneläinlääkärin virkaa ja kaksi valvontaeläinlääkärin virkaa. Kaikki virat on täytetty. Vuoden 2025 ajalle on täytetty määräaikainen valvontaeläinlääkärin virka purkamaan valvontaeläinlääkäreiden työruuhkaa. Klinikkaeläinhoitajia työskentelee eläinlääkintähuollon toimipisteissä yhteensä 5.

Terveysvalvonnassa työskentelee tällä hetkellä neljä ympäristöterveystarkastajaa. Vuoden 2025 alussa aloitetaan uuden ympäristöterveystarkastajan rekrytointi, mikäli viralle saadaan täyttölupa. Viralle on varattu talousarviossa määräraha.

Vaikutusarviointi

Päätös toteuttaa strategian tavoitetta
- Ihana Iisalmi

Muutoksenhaku

2. Oikaisuvaatimus

Otto-oikeus

Ei otto-oikeutta.

Toimenpiteet, otteet

Itä-Suomen aluehallintovirasto

Liitteet

Ympäristöterveydenhuollon valvontasuunnitelma 2025 - 2028

Asianro IIS/285/11.01.00.04/2024

118 § Lausunto Metsärinteen tuulivoimaosayleiskaavan kaavaehdotuksesta

Ylä-Savon ympäristölautakunta 12.12.2024 § 118

Ympäristöjohtajan päätösehdotus

Ylä-Savon ympäristölautakunta antaa seuraavan lausunnon:

Ylä-Savon ympäristölautakunta muistuttaa, että mikäli voimaloiden melu tai välke aiheuttaa naapurussuhdelain mukaista kohtuutonta haittaa naapurustossa, voidaan yksittäiset voimalat vaatia luvitettavaksi ympäristönsuojelulain nojalla. Iisalmen kaupunki omalla alueellaan edellyttää vähintään 2 kilometrin etäisyyttä tuulivoimaloiden ja asuin- ja lomarakennusten välillä. Metsärinteen tuulivoima-alueella lähimpiin asuin- ja lomarakennuksiin on tuulivoimaloista alle 2 kilometriä. Lisäksi on otettava huomioon lähialueille suunniteltujen Kurvilanmäen ja Honkamäki-Viidankankaan tuulivoima-alueiden yhteisvaikutukset.

Kaavaselostuksessa ei ole esitetty, mistä rakentamisessa tarvittavat kiviainekset on tarkoitus ottaa. Uusien maa-ainesten ottoalueiden tai ylijäämämaiden läjitysalueiden perustamiseen tulee hakea tarvittavat luvat Ylä-Savon ympäristölautakunnalta. Mikäli betoniasema on kaava-alueella yli kaksi kuukautta, tulee toiminta rekisteröidä.

Ylä-Savon ympäristölautakunta esittää, että osayleiskaavan kaavaehdotukseen koko osayleiskaava-alueutta koskeviin kaavamääräyksiin lisättäisiin seuraavaa:

- 1) Mikäli toteutettava voimala eroaa malliltaan tai mittasuhteiltaan kaavassa tutkitusta voimalatyypistä, tulee melu- ja välkemallinnukset tehdä rakennuslupavaiheessa uudestaan toteutettavaksi valitulla voimalamallilla.
- 2) Tuulivoimaloiden, tuulivoimaloiden huolto- ja rakentamisteiden sekä nykyisten perusparannettavien teiden ja maakaapeleiden sijoittamisessa on otettava huomioon luonnon monimuotoisuuden kannalta arvokkaat alueet
- 3) Tuulivoimaloiden mahdolliselle purkamiselle on haettava purkulupa rakennusvalvontaviranomaiselta.

Nämä lisäykset lautakunta näkee tarpeellisena, sillä niillä ehkäistään mahdollisia ympäristöhaittoja.

Muilta osin osayleiskaavaehdotuksesta ei ole huomautettavaa.

Päätös

Hyväksyttiin.

Valmistelu

Ympäristöjohtaja Martti Veteli, p. 040 027 1193

Sonkajärven kunta varaa Ylä-Savon ympäristölautakunnalle mahdollisuuden antaa lausuntonsa Metsärinteen tuulivoimapuiston osayleiskaavan kaavaehdotuksesta. Kaavaehdotukseen voi tutustua kunnan verkkosivuilla osoitteessa www.sonkajarvi.fi/fi/asuminen-ja-ymparisto/kaavoitus/vireilla-olevat-kaavat/metsarinteen-tuulivoimapuiston-osayleiskaava. Lausunto pyydetään antamaan 2.1.2025 mennessä sähköisesti osoitteeseen [sonkajarvi\(at\)sonkajarvi.fi](mailto:sonkajarvi(at)sonkajarvi.fi) tai kirjallisesti Sonkajärven kunta, Lepokankaantie 2, 74300 Sonkajärvi.

Yleiskaavan tavoitteena on mahdollistaa Metsärinteen alueelle enintään kolmen uuden tuulivoimalan rakentaminen. Voimaloiden kokonaiskorkeus on enintään 255 metriä. Tuulivoimaloiden yksikköteho on noin 7,2 MW. Metsärinteen osayleiskaava-alue on laajuudeltaan 203 ha ja sijaitsee noin 14 km Sonkajärven keskustasta pohjois-luoteeseen sekä noin 6 km Sonkajärven Sukevan taajamasta etelä-lounaaseen, Oravimäen alueella. Vieremän kunnanraja on noin 0,3 km etäisyydellä suunnittelualueen länsipuolella. Suunnittelualue rajautuu lännessä junarataan (Iisalmi-Kontiomäki-rata) ja idässä valtatie 5 on noin 1,4 km etäisyydellä suunnittelualueesta. Tuulipuiston sähkönsiirto toteutetaan maakaapelein. Alustavasti tuulipuiston sähkönsiirto on suunniteltu toteutettavan joko maa- tai ilmajohdolla Savon Voima Oy:n valmistumassa olevalle Sukevan sähköasemalle. Johtoreitti seurailisi Savon Voima Oy:n 20 kV:n voimajohtoja.

Lähin asuinrakennus on noin 1,5 km etäisyydellä ja lähin lomarakennus noin 1,3 km etäisyydellä lähimmästä suunnitellusta voimalasta. Suunnittelualueen itäpuolella Matkusjoen varrella noin 3 kilometrin etäisyydellä on asutus- ja loma-asutuskeskittymä. Vieremän kunnan puolella lähin asuinrakennus sijaitsee noin 2 kilometrin etäisyydellä ja lähin lomarakennus noin 3,3 kilometrin etäisyydellä suunnittelualueesta.

Muutoksenhaku

1A. Päätöksestä ei saa tehdä valitusta tai oikaisuvaatimusta, koska päätös koskee valmistelua tai täytäntöönpanoa, kuntalaki 136 §.

Otto-oikeus

Ei otto-oikeutta.

Toimenpiteet, otteet
Sonkajärven kunta

119 § Otto-oikeuden alaiset päätökset

Ylä-Savon ympäristölautakunta 12.12.2024 § 119

Puheenjohtajan päätösehdotus

Ylä-Savon ympäristölautakunta ei käytä otto-oikeutta päätöksissä.

Päätös

Hyväksyttiin.

Valmistelu

Hallintosääntö 10, 94 ja 121 §

Lautakunta voi ottaa asian käsiteltäväkseen ja tällöin asiasta päättää lautakunta, puheenjohtaja ja esittelijä.

Lautakunnan käsiteltäväksi ei saa ottaa

1. lain tai asetuksen mukaisia lupa-, ilmoitus-, valvonta- tai toimitusmenettelyasioita.
2. yksilöön kohdistuvia opetustoimen, terveydenhuollon tai sosiaalitoimen asioita.

Lautakunnan alaiset toimielimet ja viranhaltijat ilmoittavat lautakunnalle ottokelpoisista päätöksistä. Pöytäkirjat laitetaan luottamushenkilöportaaliin silloin, kun pöytäkirja julkaistaan. Viranhaltijapäätökset lähetetään toimielimelle luottamushenkilöportaaliin neljän päivän kuluessa päätöksen tiedoksiannosta. Rutiiniluonteisista henkilöstöpäätöksistä ei ilmoiteta otto-oikeutetuille toimielimille.

Muutoksenhaku

1 A. Päätöksestä ei saa tehdä valitusta tai oikaisuvaatimusta, koska päätös koskee valmistelua tai täytäntöönpanoa, kuntalaki 136 §.

Otto-oikeus

Ei otto-oikeutta.

120 § Tiedoksiannot ja ajankohtaiset asiat

Ylä-Savon ympäristölautakunta 12.12.2024 § 120

Ympäristöjohtajan / Ympäristöterveydenhuollon päällikön päätösehdotus
Lautakunta merkitsee asiat tietoonsa.

Päätös

Hyväksyttiin.

Ajankohtaiset asiat:

- Ylä-Savon ympäristölautakunnan vierailu Sotkamoon 14.5.2025
- Ylä-Savon ympäristölautakunnan kokousajat 2025
- Ylä-Savon ympäristölautakunnan seuraava kokous pidetään 16.1.2025 klo 9.00

Valmistelu

Lisätietona jaetaan

1. Iisalmen kaupunki, ympäristönsuojelupalvelut, tarkastuspöytäkirjoja maa-ainesten ottamisen valvonnasta 46 kpl
2. FCG 15.11.2024, tutkimusraportti, Jolleikonmäen kaatopaikka, Vieremä
3. Iisalmen kaupunki, ympäristönsuojelupalvelut, vastauksia aumausilmoituksiin 1 kpl
4. Pohjois-Savon ELY-keskuksen lausunto 27.11.2024 Jolleikonmäen kaatopaikan ympäristötutkimuksen loppuraportista
5. Iisalmen kaupunki, ympäristönsuojelupalvelut, tarkastuspöytäkirjoja ympäristölupien määräaikaistarkastuksista 6 kpl

Muutoksenhaku

1A. Päätöksestä ei saa tehdä valitusta tai oikaisuvaatimusta, koska päätös koskee valmistelua tai täytäntöönpanoa, kuntalaki 136 §.

Otto-oikeus

Ei otto-oikeutta.

Toimenpiteet, otteet

Kirjaaminen asiakortille

Oheisaineisto

Tutkimusraportti, Jolleikonmäen kaatopaikka, Vieremä
ELY -keskuksen lausunto Jolleikonmäen ympäristötutkimuksen loppuraportista

MUUTOKSENHAKU VIRANOMAISEN PÄÄTÖKSESTÄ

1. Päätöksestä ei saa tehdä valitusta tai oikaisuvaatimusta

- 1 A. Päätöksestä ei saa tehdä kunnallisvalitusta tai oikaisuvaatimusta, koska päätös koskee valmistelua tai täytäntöönpanoa, kuntalaki 136 §.
- 1 B. Hallintopäätöksestä ei saa oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 6 § 2 momentin mukaan hakea muutosta valittamalla.
- 1 C. Päätöksestä ei saa tehdä hankintalain mukaista hankinto-oikaisua, koska uudella päätöksellä ei ole muutettu tarjouksen tehneiden oikeudellista asemaa.
- 1 D. Päätöksestä ei saa tehdä valitusta tai oikaisuvaatimusta muulla perusteella.

2. Oikaisuvaatimus

Päätökseen tyytymätön saa hakea päätökseen oikaisua, kuntalaki 134,1 §.

Oikaisuvaatimuksessa on oltava

- vaatimus perusteineen
- vaatimuksentekijän yhteystiedot sekä mahdollinen sähköpostiosoite, johon asiaa koskevat kirjeet ja päätökset voi lähettää
- tekijän allekirjoitus. Sähköpostilla lähetettävää tai sähköistä asiakirjaa ei tarvitse allekirjoittaa, jos sen alkuperäisyyttä ei ole syytä epäillä.

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä asianosainen eli se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa sekä kunnan jäsen.

Oikaisuvaatimus toimitetaan oikaisuvaatimusajassa aukioloaikana 9 -15.30

Iisalmen kaupunki / kirjaamo

PL 10 / Pohjolankatu 14, 74101 IISALMI

kirjaamo@iisalmi.fi

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Oikaisuvaatimus on oltava perillä oikaisuvaatimusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.

Kunnan jäsen ja kuntalainen 137 § 2 momentissa tarkoitettu kunta on saanut päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa. Asianosainen on saanut päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, kolmantena päivänä sähköpostin lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyys- tai vapunpäivä, joulukuun tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen toimittaa valitusviranomaiselle ensimmäisenä sen jälkeisenä arkipäivänä.

3. Kunnallisvalitus

Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä, päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa tai päätös on muuten lainvastainen, kuntalaki 135,2 §.

Valituksen saa tehdä asianosainen eli se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa sekä kunnan jäsen. Oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen saa hakea muutosta vain se, joka on tehnyt oikaisuvaatimuksen. Jos päätös on oikaisuvaatimuksen johdosta muuttunut, saa päätökseen hakea muutosta myös asianosainen sekä kunnan jäsen.

Valitus toimitetaan valitusajassa aukioloaikana 8-16.15

Itä-Suomen hallinto-oikeus

Minna Canthin katu 64, PL 1744, 70101 Kuopio

p. 029 56 42500, fax 029 56 4250,

ita-suomi.hao@oikeus.fi

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa [https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet/#/linkki toiseen palveluun](https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet/#/linkki%20toiseen%20palveluun).

Valitus on tehtävä kirjallisesti 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Valitus on oltava perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.

Kunnan jäsen ja kuntalain 137 § 2 momentissa tarkoitettu kunta on saanut päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa. Asianosainen on saanut päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, kolmantena päivänä sähköpostin lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyys- tai vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen toimittaa valitusviranomaiselle ensimmäisenä sen jälkeisenä arkipäivänä.

Valituksessa on oltava

- päätös, josta valitetaan sekä selvitys päivästä, josta valitusaika on alkanut
- valittajan nimi, ammatti, asuinkunta ja postiosoite sekä mahdollinen sähköpostiosoite, johon asiaa koskevat kirjeet ja päätöksen voi lähettää
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan
- vaatimuksen perustelut
- mihin valitusoikeus perustuu, jos päätös ei kohdistu valittajaan.
- valittajan tai muun laatijan allekirjoitus. Jos ainoastaan laatija on allekirjoittanut valituksen, siinä on mainittava laatijan ammatti, asuinkunta ja postiosoite sekä mahdollinen sähköpostiosoite. Sähköpostilla lähetettävää tai sähköistä asiakirjaa ei tarvitse allekirjoittaa, jos sen alkuperäisyyttä ei ole syytä epäillä.

Muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksu hallinto-oikeudessa tuomioistuinmaksulain mukaan (www.finlex.fi/tuomioistuinmaksulaki).

4. Hallintovalitus

Valittamalla saa hakea muutosta päätökseen, jolla viranomainen on ratkaissut hallintoasian tai jättänyt sen tutkimatta, laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa 6,1 §.

Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on lainvastainen.

Hallintovalituksen saa tehdä asianosainen eli se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa sekä se, jonka valitusoikeudesta laissa erikseen säädetään. Viranomainen saa valittaa myös, jos valittaminen on tarpeen viranomaisen valvottavana olevan yleisen edun vuoksi. Oikaisuvaatimuksesta annettuun päätökseen saa hakea muutosta vain oikaisuvaatimuksen tekijä. Jos hallintopäätöstä on oikaisuvaatimusmenettelyssä muutettu tai se on kumottu, oikaisuvaatimukseen annetusta päätöksestä saa valittaa kaikki asianosaiset.

Valitus toimitetaan valitusajassa aukioloaikana 8-16.15

Itä-Suomen hallinto-oikeus

Minna Canthin katu 64, PL 1744, 70101 Kuopio

p. 029 56 42500, fax 029 56 42501

ita-suomi.hao@oikeus.fi

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa [https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet/#/linkki toiseen palveluun](https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet/#/linkki%20toiseen%20palveluun).

Valitus on tehtävä kirjallisesti 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Valitus on oltava perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.

Asianosainen on saanut päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, kolmantena päivänä sähköpostin lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyys- tai vapunpäivä, joulukuun tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen toimittaa valitusviranomaiselle ensimmäisenä sen jälkeisenä arkipäivänä.

Valituksessa on ilmoitettava

- valittajan nimi, ammatti, asuinpaikka ja postiosoite sekä mahdollinen sähköpostiosoite, johon asiaa koskevat kirjeet ja päätöksen voi lähettää
- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan
- vaatimuksen perustelut
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan
- valittajan tai muun laatijan allekirjoitus. Jos ainoastaan laatija on allekirjoittanut valituksen, siinä on mainittava laatijan ammatti, asuinpaikka ja postiosoite sekä mahdollinen sähköpostiosoite. Sähköpostilla lähetettävää tai sähköistä asiakirjaa ei tarvitse allekirjoittaa, jos sen alkuperäisyyttä ei ole syytä epäillä.

Valitukseen on liitettävä

- päätös, josta valitetaan
- selvitys päätöksen tiedoksisaantipäivästä tai päivästä, josta valitusaike on alkanut
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jos niitä ei ole aikaisemmin toimitettu

Muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksu hallinto-oikeudessa tuomioistuinmaksulain mukaan (www.finlex.fi/tuomioistuinmaksulaki).

5. Muutoksenhaku kansallisen kynnysarvon alittavissa hankinnoissa

Hankintalain mukainen hankintaoikaisu ja kuntalain mukainen oikaisuvaatimus

Päätökseen tai muuhun hankintamenettelyssä annettuun ratkaisuun tyytymätön voi tehdä hankintayksikölle hankintalain 133 § mukaisen hankintaoikaisun tai kuntalain 134 § mukaisen oikaisuvaatimuksen. Tämä voi tehdä tarjouskilpailuun osallistunut tarjoaja ja osallistumishakemuksen tehnyt ehdokas eli se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa eli asianosainen. Kuntalain mukaisen oikaisuvaatimuksen voi lisäksi tehdä kunnan jäsen.

Hankintalailla tarkoitetaan lakia julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista.

Hankintaoikaisu ja oikaisuvaatimus toimitetaan oikaisuvaatimusajassa

aukioloaikana 9 - 15.30

Iisalmen kaupunki / kirjaamo

PL 10 / Pohjolankatu 14, 74101 IISALMI

kirjaamo@iisalmi.fi

Oikaisua on vaadittava 14 päivän kuluessa päätöksen tai muun ratkaisun tiedoksiannosta. Oikaisu on oltava perillä oikaisuajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.

Asianosainen on saanut hankintapäätöksen oheisasiakirjoineen tiedoksi

1. sähköistä tiedoksiantoa käytettäessä sinä päivänä, jolloin päätös on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Tällaisena ajankohtana pidetään viestin lähettämispäivää, jollei asiassa esitetä luotettavaa selvitystä muusta seikasta, jonka perusteella viesti on saapunut vastaanottajalle myöhemmin.
2. lähetettäessä postitse seitsemäntenä päivänä sen lähettämisestä, jollei tiedoksiannon näytetä tapahtuneen myöhemmin. Käytettäessä todisteellista tiedoksiantotapaa, tiedoksianto on tapahtunut saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana. Kunnan jäsen ja kuntalain 137 § 2 momentissa tarkoitettu kunta on saanut päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Jos vireillepanon viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyys- tai vapunpäivä, joulukuun - tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa asiakirjat toimittaa oikaisuvaatimusviranomaiselle ensiksi seuraavana arkipäivänä.

Hankintaoikaisussa ja oikaisuvaatimuksessa on oltava

- vaatimus perusteluineen
- hakijan nimi ja kotikunta. Jos joku käyttää hakijan puhevaltaa tai hakemuksen laatija on joku muu, on hakemuksessa ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.
- postiosoite ja puhelinnumero ja mahdollinen sähköpostiosoite, johon asiaa koskevat kirjeet ja päätöksen voi lähettää.
- hakijan, laillisen edustajan tai asiamiehen allekirjoitus. Sähköpostilla lähetettävää tai sähköistä asiakirjaa ei tarvitse allekirjoittaa, jos sen alkuperäisyyttä ei ole syytä epäillä.
- päätös, johon oikaisua haetaan kopiona tai alkuperäisenä
- asiakirjat, joihin vedotaan
- valtakirja, jos asiamies ei ole asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja

Hakemuksen voi tuoda kirjaamoon tai lähettää postitse tai sähköpostilla.

Hankinta-asiakirjojen julkiseksi tuleminen

Hankinta-asiakirjat tulevat julkisiksi siltä osin kuin ne eivät ole salassa pidettäviä, kun hankintasopimus on allekirjoitettu.

Asianosaisella on oikeus ennen hankintasopimuksen allekirjoitusta saada tieto toisen tarjoajan tarjouksen sisällöstä lukuun ottamatta liike- ja ammattisalaisuuksia. Asianosaiset saavat kuitenkin tiedot liikesalaisuutena pidetyistä hinnoista.

6. Muutoksenhaku kansallisen kynnysarvon ylittävissä hankinnoissa

Hankintalain mukaiset hankintaoikaisu ja valitus markkinaoikeudelle.

Päätökseen tai muuhun hankintamenettelyssä tehtyyn ratkaisuun tyytymätön voi tehdä hankintalain 133 § mukaisen hankintaoikaisun tai hankintalain 145 § mukaisen valituksen markkinaoikeudelle.

Hankintalailla tarkoitetaan lakia julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista.

I Hankintaoikaisu

Hankintaoikaisua voi vaatia kirjallisesti hankintayksiköltä tarjouskilpailuun osallistunut tarjoaja tai osallistumishakemuksen tehnyt ehdokas eli se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa eli asianosainen.

Hankintaoikaisuvaatimus toimitetaan oikaisuvaatimusajassa aukioloaikana 9 - 15.30

Iisalmen kaupunki / kirjaamo

PL 10 / Pohjolankatu 14, 74101 IISALMI

kirjaamo@iisalmi.fi

Asianosaisen on vaadittava hankintaoikaisua 14 päivän kuluessa päätöksen tai ratkaisun tiedoksisaannista. Hankintaoikaisu on oltava perillä oikaisuajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.

Asianosainen on saanut hankintapäätöksen oheisasiakirjoineen tiedoksi

1. sähköistä tiedoksiantoa käytettäessä sinä päivänä, jolloin päätös on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Tällaisena ajankohtana pidetään viestin lähettämispäivää, jollei asiassa esitetä luotettavaa selvitystä muusta seikasta, jonka perusteella viesti on saapunut vastaanottajalle myöhemmin.
2. lähetettäessä postitse seitsemäntenä päivänä sen lähettämisestä, jollei tiedoksiannon näytetä tapahtuneen myöhemmin. Käytettäessä todisteellista tiedoksiantotapaa, tiedoksianto on tapahtunut saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.

Hankintaoikaisuvaatimuksen vireilletulo ja käsittely eivät vaikuta siihen määräaikaan, jonka kuluessa asianosainen voi hankintalain nojalla hakea muutosta valittamalla markkinaoikeuteen.

Hankintaoikaisuvaatimuksessa on oltava

- vaatimukset perusteineen
- asiakirjat, joihin vaatimuksen tekijä vetoaa, jolleivät ne ole hankintayksikön hallussa
- hakijan nimi ja kotikunta
- jos joku käyttää hakijan puhevaltaa tai hakemuksen laatija on joku muu, on hakemuksessa ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta
- postiosoite ja puhelinnumero ja mahdollinen sähköpostiosoite, joihin asiaa koskevat kirjeet ja päätöksen voi lähettää
- valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen allekirjoitus. Sähköpostilla lähetettävää tai sähköistä asiakirjaa ei tarvitse allekirjoittaa, jos sen alkuperäisyyttä ei ole syytä epäillä.

II Valitus markkinaoikeuteen

Valitusoikeus

Tarjoaja, osallistumishakemuksen tehnyt ehdokas tai muu taho, jota asia koskee, voi valittaa markkinaoikeuteen päätöksestä tai muusta hankintamenettelyssä tekemästä ratkaisusta, jolla on vaikutusta ehdokkaan tai tarjoajan asemaan.

Hankintalain 146 § mukaan markkinaoikeuden käsiteltäväksi valituksella ei voida saattaa hankintayksikön sellaista päätöstä tai muuta ratkaisua, joka koskee

- 1) yksinomaan hankintamenettelyn valmistelua
- 2) sitä, että hankintasopimusta ei jaeta osiin tai
- 3) sitä, että kokonaistaloudellisen edullisuuden perusteena käytetään yksinomaan halvinta hintaa tai kustannuksia.

Puitejärjestelyyn perustuvaan hankintaan tai dynaamiseen hankintajärjestelmään hyväksymistä koskevaan hankintayksikön ratkaisuun ei saa hakea valittamalla muutosta, jollei markkinaoikeus myönnä asiassa käsittelylupaa. Lupa on myönnettävä, jos

- 1) asian käsittely on lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa asioissa tärkeää tai
- 2) siihen on painava, hankintayksikön menettelyyn liittyvä syy.

Valitusaika

Valitus on tehtävä kirjallisesti 14 päivän kuluessa siitä, kun asianosainen on saanut tiedon päätöksestä, jollei toisin säädetä.

Valitus on **tehtävä 30 päivän kuluessa** päätöksen tiedoksisaannista, jos hankintayksikkö on tehnyt hankinta- tai käyttöoikeussopimuksen hankintalain 130 §:n 1 tai 3 kohdan nojalla noudattamatta odotusaikaa.

Valitus on **tehtävä kuuden kuukauden kuluessa** hankintapäätöksen tekemisestä siinä tapauksessa, että ehdokas tai tarjoaja on saanut tiedon hankintapäätöksestä valitusosoituksineen ja hankintapäätös tai valitusosoitus on ollut olennaisesti puutteellinen.

Asianosainen on saanut hankintapäätöksen oheisasiakirjoineen tiedoksi

1. sähköistä tiedoksiantoa käytettäessä sinä päivänä, jolloin päätös on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Tällaisena ajankohtana pidetään viestin lähettämispäivää, jollei asiassa esitetä luotettavaa selvitystä muusta seikasta, jonka perusteella viesti on saapunut vastaanottajalle myöhemmin.
2. lähetettäessä postitse seitsemäntenä päivänä sen lähettämisestä, jollei tiedoksiannon näytetä tapahtuneen myöhemmin. Käytettäessä todisteellista tiedoksiantotapaa, tiedoksianto on tapahtunut saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.

Valituksen sisältö

Valituksessa on oltava

- päätös, johon haetaan muutosta alkuperäisenä ja jäljennöksenä sekä selvitys tiedoksisaantipäivästä tai muu selvitys valitusajan alkamispäivästä
- vaatimukset ja niiden perusteet
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa
- puitejärjestelyyn perustuvan hankinnan ja dynaamiseen hankintajärjestelmään hyväksymisen osalta selvitys, minkä vuoksi käsittelylupa tulee myöntää.
- hakijan nimi ja kotikunta
- jos joku käyttää hakijan puhevaltaa tai hakemuksen laatija on joku muu, on hakemuksessa ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta
- postiosoite ja puhelinnumero ja mahdollinen sähköpostiosoite, joihin asiaa koskevat kirjeet ja päätöksen voi lähettää
- valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen allekirjoitus. Sähköpostilla lähetettävää tai sähköistä asiakirjaa ei tarvitse allekirjoittaa, jos sen alkuperäisyyttä ei ole syytä epäillä.
- valtakirja, jos asiamies ei ole asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja

Valitusviranomainen

Valitus markkinaoikeuteen toimitetaan sen aukioloaikana 8.00-16.15

Markkinaoikeus

Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki

p. 029 56 43300, fax 029 56 43314, markkinaoikeus@oikeus.fi

Valituksen tulee olla perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen markkinaoikeuden virka-ajan päättymistä. Itse tiedoksisaantipäivää ei lasketa mukaan. Jos vireillepanon viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyys- tai vapunpäivä, joulukuun- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa asiakirjat toimittaa markkinaoikeudelle ensiksi seuraavana arkipäivänä.

Muutoksenhausta ilmoittaminen hankintayksikölle

Valittajan on kirjallisesti ilmoitettava hankintayksikölle valittamisesta markkinaoikeuteen viimeistään silloin, kun hankintaa koskeva valitus toimitetaan markkinaoikeuteen. Ilmoitus on toimitettava hankintayksikön kohdassa I mainittuun osoitteeseen.

Hankinta-asiakirjojen julkiseksi tuleminen

Hankinta-asiakirjat tulevat julkisiksi siltä osin kuin ne eivät ole salassa pidettäviä, kun hankintasopimus on allekirjoitettu.

Asianosaisella on oikeus ennen hankintasopimuksen allekirjoitusta saada tieto toisen tarjoajan tarjouksen sisällöstä lukuun ottamatta liike- ja ammattisalaisuuksia. Asianosaiset saavat tiedot liikesalaisuutena pidetyistä hinnoista.

Odotusaika hankintasopimuksen tekemiselle EU-kynnysarvon ylittävässä hankinnassa

Hankintayksikkö voi tehdä hankintasopimuksen EU-kynnysarvon ylittävässä hankinnassa aikaisintaan 14 päivän kuluttua siitä, kun ehdokas tai tarjoaja on saanut tiedoksi hankintayksikön päätöksen ja valitusosoituksen markkinaoikeudelle.

Muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksu tuomioistuimessa tuomioistuinmaksulain mukaan.

7. Muutoksenhaku yksityisoikeudellisissa riita- tai rikosasioissa

Päätös sisältää yksityisoikeudellisia ratkaisuja, jotka on säädetty ratkaistavaksi myös muulla kuin hallinto- tai kunnallisvalituksella.

Päätöksiin haetaan muutosta kirjallisella haastehakemuksella

Pohjois-Savon kärjäoikeus, Oikeus- ja Poliisitalo

Suokatu 44, 70110 Kuopio / PL 44, 70101 Kuopio

p. 029 56 48503, 029 56 48500 vaihde, fax 029 56 48505

pohjois-savo.ko@oikeus.fi

Muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksu tuomioistuimessa tuomioistuinmaksulain mukaan.

12. Hallintovalitus maa-ainesluvista

Valittamalla saa hakea muutosta päätökseen, jolla viranomainen on ratkaissut hallintoasian tai jättänyt sen tutkimatta, laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa 6,1 §.

Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on lainvastainen.

Valitusoikeus on

- 1) asianosaisella
- 2) kunnan jäsenellä
- 3) rekisteröidyllä yhdistyksellä tai säätiöllä, jonka tarkoituksena on ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun taikka asuinympäristön viihtyisyyden edistäminen ja jonka toiminta-alueella kysymyksessä olevat ympäristövaikutukset ilmenevät
- 4) toiminnan sijaintikunnalla ja muulla kunnalla, jonka alueella toiminnan ympäristövaikutukset ilmenevät
- 5) elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella sekä toiminnan vaikutusalueen kunnan ympäristönsuojeluviranomaisella
- 6) muulla asiassa yleistä etua valvovalla viranomaisella

Valitus toimitetaan valitusajassa aukioloaikana 8 - 16.15

Itä-Suomen hallinto-oikeus

Minna Canthin katu 64, PL 1744, 70101 Kuopio

p. 029 56 42502, fax 029 56 42501

ita-suomi.hao@oikeus.fi

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa [https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet/#/linkki toiseen palveluun](https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet/#/linkki%20toiseen%20palveluun).

Valitus on tehtävä kirjallisesti 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Valitus on oltava perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Valituksen voi lähettää postitse, faksina, sähköpostilla tai sähköisen asiointipalvelun kautta.

Tiedoksianto tapahtuu seitsemäntenä päivänä päätöksen julkaisemisajankohdasta. Asianosainen on saanut päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, kolmantena päivänä sähköpostin lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyys- tai vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkipäivä, saa valituksen toimittaa valitusviranomaiselle ensimmäisenä sen jälkeisenä arkipäivänä.

Valituksessa on ilmoitettava

- valittajan nimi, kotikunta, postiosoite ja puhelinnumero sekä mahdollinen sähköpostiosoite, johon

asiaa koskevat kirjeet ja päätöksen voi lähettää

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan
- vaatimuksen perusteet
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan
- valittajan tai muun laatijan allekirjoitus. Jos ainoastaan laatija on allekirjoittanut valituksen, siinä on mainittava laatijan ammatti, asuinkunta ja postiosoite sekä mahdollinen sähköpostiosoite. Sähköpostilla lähetettävää tai sähköistä asiakirjaa ei tarvitse allekirjoittaa, jos sen alkuperäisyyttä ei ole syytä epäillä.

Valitukseen on liitettävä

- päätös, josta valitetaan
- selvitys päätöksen tiedoksisaantipäivästä tai päivästä, josta valitusaika on alkanut
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jos niitä ei ole aikaisemmin toimitettu
- asiamiehen valtakirja ellei päämies ole antanut valtuutusta suullisesti tuomioistuimessa, asiamies ole toiminut asiamiehenä asian aikaisemmassa käsittelyvaiheessa tai valtuutettu ole asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai lupalakimies

Muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksu hallinto-oikeudessa tuomioistuinmaksulain mukaan. Jos hallinto-oikeus muuttaa päätöksen valittajan eduksi, ei oikeudenkäyntimaksua peritä (www.finlex.fi/tuomioistuinmaksulaki).

13. Hallintovalitus Vaasan hallinto-oikeuteen

Valittamalla saa hakea muutosta päätökseen, jolla viranomainen on ratkaissut hallintoasian tai jättänyt sen tutkimatta, laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa 6,1 §. Asian käsittelymaksusta valitetaan samassa yhteydessä kuin pääasiasta.

Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on lainvastainen.

Hallintovalituksen saa tehdä asianosainen eli se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa sekä se, jonka valitusoikeudesta laissa erikseen säädetään. Viranomainen saa valittaa myös, jos valittaminen on tarpeen viranomaisen valvottavana olevan yleisen edun vuoksi.

Valitus toimitetaan valitusajassa aukioloaikana 8 - 16.15

Vaasan hallinto-oikeus

PL 204, Korsholmanpuistikko 43, 4. krs, 65101 VAASA

p. 029 56 42611, fax 029 56 47260

vaasa.hao@oikeus.fi

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa [https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet/#/linkki toiseen palveluun](https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet/#/linkki%20toiseen%20palveluun).

Valitus on tehtävä kirjallisesti 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Valitus on oltava perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.

Asianosainen on saanut päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, kolmantena päivänä sähköpostin lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyys- tai vapunpäivä, joulukuun tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen toimittaa valitusviranomaiselle ensimmäisenä sen jälkeisenä arkipäivänä.

Ympäristö- ja maa-aineslupa-asioissa tiedoksisaanti on tapahtunut seitsemäntenä päivänä päätöksen julkaisemisesta.

Valituksessa on ilmoitettava

- valittajan nimi, ammatti, asuinkunta ja postiosoite sekä mahdollinen sähköpostiosoite, johon asiaa koskevat kirjeet ja päätöksen voi lähettää
- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan
- vaatimuksen perustelut
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan
- valittajan tai muun laatijan allekirjoitus. Jos ainoastaan laatija on allekirjoittanut valituksen, siinä on mainittava laatijan ammatti, asuinkunta ja postiosoite sekä mahdollinen sähköpostiosoite. Sähköpostilla lähetettävää tai sähköistä asiakirjaa ei tarvitse allekirjoittaa, jos sen alkuperäisyyttä ei ole syytä epäillä.
- valittajan laillisen edustajan tai asiamiehen yhteystiedot. Yhteystietojen muutoksesta on ilmoitettava viipymättä hallinto-oikeudelle.

Valitukseen on liitettävä

- päätös, josta valitetaan valitusosoituksineen
- selvitys päätöksen tiedoksisaantipäivästä tai päivästä, josta valitusaika on alkanut
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jos niitä ei ole aikaisemmin toimitettu

Muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksu hallinto-oikeudessa tuomioistuinmaksulain mukaan (www.finlex.fi/tuomioistuinmaksulaki).